

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه فاطمیه (سلام علیها) شهرستان دشتی

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

بررسی سیره اهل بیت در همسر داری

استاد راهنما:

حجت الاسلام و المسلمین سید قاسم اسلامی

استاد داور:

سرکار خانم مهدویان پور

پژوهشگر:

زینب دولاب نیا

مرداد ۱۳۹۵

تحمیدیه

ستایش برای خداست آن نخستین بی آغاز و واپسین بی انجام ستایش برای خداست که خود را به ما شناساند و شیوه سپاسگذاری از خود را به ما آموخت و درهای علم به پروردگارش را به روی ما گشود و ما را به اخلاص ورزیدن به توحید خود رهنمون ساخت.

تقدیم به

اولین بانوی اسلام و فداکارترین همسر و حامی راستین رسالت پیامبر صلی الله علیه

و آله و سلم

حضرت خدیجه سلام الله علیها

تقدیر و تشکر

شکر شایان نثار ایزدمنان که توفیق را رفیق راهم ساخت تا این پایان نامه را به پایان برسانم از استاد فاضل و اندیشمند جناب حجة الاسلام و المسلمین سید قاسم اسلامی به عنوان استاد راهنما که همواره نگارنده را مورد لطف و رحمت خود قرار داده اند کمال تشکر را دارم. و همچنین از پدر و مادر عزیزم و همسر مهربانم سپاسگزاری میکنم

نتیجه گیری کلی

۱- سیره در لغت یعنی سنت، طریقه، روش، رفتار و در اصطلاح سیره پیغمبر و اهل بیت و سنت در لغت سنت الهی است و اهل در لغت به معنای خانواده و خویشاوندان و قوم و خویش است و بیت به جایگاه شبانه انسان می گویند

۲- طبق برخی از آیات قرآن اهل بیت در برخورد با خانواده دستوراتی را رعایت می کردند مانند: خانواده را امر به نماز می کردند و با همسران خود با مهر و محبت رفتار می کردند و عیب های یکدیگر را می پوشانیدند

۳- طبق روایاتی که از اهل بیت است می توان نتیجه گرفت که زوجین باید از روی عشق و علاقه با یکدیگر ازدواج کنند و اگر خطا و اشتباهی از همدیگر دیدند عفو و بخشش نسبت به همدیگر داشته باشند. باید زن و شوهر خصوصا زن نهایت احترام و اطاعت به مرد خود داشته باشد .

۴- از توصیه های دین اسلام این است که زوجین نسبت به هم احترام متقابل داشته باشند و به خاطر کاری که برای همدیگر انجام می دهند از همدیگر تشکر و قدردانی کنند و در مقابل مشکلات و گرفتاری های زندگی خود صبر و بردباری داشته باشند و دیگران را از اسرار خود آگاه نکنند .

۵- معصومین علاوه بر اینکه مسائل دینی و شرعی مردم را به عهده داشتند ، در زندگی روزمره هم رفتارشان با همسرانشان الگو بوده است گاهی از زبان اهل بیت عصمت و طهارت تعریف و تمجید از مادران و زنان ائمه شده است .

منابع فارسی

* قرآن

* نهج البلاغه

- ۱- ابن بابویه، محمد بن علی، الخصال، علی اکبر غفاری، جلد ۱، جامعه مدرسین، قم، ۱۳۶۲ ق.
- ۲- ابن شعبه حرانی، حسن بن علی، تحف العقول، ج ۱، جامعه مدرسین، قم، ۱۳۶۳ ق
- ۳- استانبولی، محمود مهدی، زنان پیرامون پیامبر (صل الله وآله و سلم) نقد و بررسی ادعاهای خاورشناسان، شهریانو دلبری، چاپ اول، مشهد، سخن گستر، ۱۳۸۲
- ۴- اشتهااردی، محمد محمدی، حضرت خدیجه (سلام الله علیها) همسر پیامبر اسطوره ایثار و مقاومت، چاپ اول، موسسه فرهنگی آرایه، تهران، ۱۳۶۹
- ۷- افصاری، عذرا، جلوه های رفتاری حضرت زهرا، (سلام الله علیها)، چاپ هشتم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، قم، ۱۳۷۹.
- ۸- افراهم البستانی، فواد، منجد الطلاب، محمد بندریگی، چاپ اول، انتشارات اسلامی، بی جا، ۱۳۸۹
- ۹- بابازاده، علی اکبر، سیری در سیره حضرت زهرا (سلام الله علیها)، چاپ دوم، سنابل، قم، ۱۳۸۴.
- ۱۰- بحرانی، سید هاشم، ترجمه تفسیر روایی البرهان، رضا ناظمیان و علی گنجیان و صادق خورش، جلد ۳، چاپ اول، کتاب صبح با همکاری نهاد کتابخانه های عمومی سراسر کشور، بی جا، ۱۳۸۹.
- ۱۱- بدرالدین، حسین، محمد (صل الله وآله و سلم) تصویر جمال خدا، جلد دوم، نشر علم، تهران، ۱۳۸۰.
- ۱۲- تمیمی آمدی، عبدالواحد بن محمد، غرر الحکم و درر الکلم، سید مهدی رحمانی، ج ۱، دارالکتاب الاسلامی، قم، ۱۴۱۰ ق.

- ۱۳- ثقه المحدثین، حاج شیخ عباس قمی، منتهی الآمال، ج ۱، بی جا، بی تا
- ۱۴- حسینی دشتی، سید مصطفی، معارف و معاریف داریه المعارف جامع اسلامی، جلد ۲، چاپ اول، موسسه فرهنگی آرایه، تهران، ۱۳۶۹.
- ۱۵- حسینی؛ داوود، روابط سالم در خانواده، چاپ هفدهم، قم، ۱۳۸۹
- ۱۶- سیاح (با مقدمه استاد حسن زاده آملی)، احمد، فرهنگ بزرگ جامع نوین ترجمه المنجد، انتشارات اسلام، بی جا، ۱۳۸۲.
- ۱۷- شیرازی، علی، زنان نمونه چاپ پنجم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، بی جا، ۱۳۷۹
- ۱۸- صالحی، محمد، سیره امام رضا (علیه السلام)، چاپ اول، دارالمهدی، بی جا، ۱۳۸۴.
- ۱۹- شیخ صدوق (ره) عیون اخبار الرضا (علیه السلام)، استاد محمد رحمتی شهرضا، جلد اول، چاپ اول، نغمه قرآن، قم، ۱۳۹۴.
- ۲۰- طبرسی (ره)، رضی الدین، مکارم الاخلاق، لطیف راشدی و سعید راشدی، چاپ سوم، صبح پیروزی، قم، ۱۳۹۱.
- ۲۱- طباطبائی، سید محمد حسین، تفسیر المیزان، سید محمد باقر موسوی همدانی، جلد ۱۴، دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، قم، بی تا
- ۲۲- عماد زاده، حسین، مجموعه زندگانی چهارده معصوم (علیه السلام)، جلد اول، چاپ هفتم، نشر طلوع، بی جا، ۱۳۷۰.
- ۲۳- عیسی زاده، عیسی، خانواده قرآنی، (ویژگی ها و وظایف اعضای آن)، چاپ سوم، موسسه بوستان کتاب، قم، ۱۳۹۱.

۲۴- قدیانی، عباس ، زنان آسمانی، سیمای زنان نمونه در قرآن و روایات و مادران ائمه اطهار (علیه السلام) ، چاپ دوم، انتشارات یادداشت، بی جا، ۱۳۹۳.

۲۵- قرآنی، فاطمه، بانوی ملکوت و بانوان ملکوتی از منظر قرآنی، روایات و تاریخ ، چاپ اول قدس، بی جا، ۱۳۹۲.

۲۶- قرائتی، محسن ، تفسیر نور، جلد هفتم، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، تهران، بی تا

۲۷- گروهی از مولفان، بانوان نمونه، چاپ اول، نور السجاده، بی جا، ۱۳۸۷.

۲۸- محلاتی، ذبیح الله ، ریاحین الشریعه، ج ۱، دارالکتب الاسلامی، تهران، ۱۳۶۹ ق.

۲۹- مصطفوی (ره)، سیدجواد ، بهشت خانواده ، ج ۱ق چاپ ۱۴، انتشارات دارالفکر، بی جا ، ۱۳۸۷

۳۰- مطهری، مرتضی ، سیری در سیره نبوی، جلد ۱۶، چاپ ۱۳، انتشارات صدرا، بی جا ، ۱۳۹۴

۳۱- _____ مجموعه آثار شهید مطهری، ج ۱۹، چاپ دوازدهم، انتشارات صدرا، بی جا ، ۱۳۹۴.

۳۲- مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، جلد ۱۳، چاپ ۳۱، چاپ دارالکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۹۰.

منابع عربی

- ۱- ابن منظور، لسان العرب، ج ۲، بیروت، موسسه الا علی للمطبوعات، ۱۴۲۶ ق .
- ۲- اربلی، علی بن عیسی، کشف الغمه، علی بن حسین زواره ای، ج ۲، انتشارات اسلامی، تهران، بی تا
- ۳- امین سید محسن، اعیان الشیعه، ج ۲، چاپ بیروت، دارالتعارف، ۴۱۸ ق .
- ۴- حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، ج ۲۰، موسسه آل بیت علیهم السلام، قم ۱۴۰۹ ق
- ۵- کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، ج ۲، دارالکتب الاسلامیه، تهران، ۱۴۰۷، ق
- ۶- محمد باقر بن محمد تقی، بحار الانوار (ط- بیروت)، ج ۱۰۰، دار احیاء التراث العربی، بیروت، ۱۴۰۳ ق.